

ย่อวารสาร

รายงานผู้ย่อ อมรรัตน์ ปิตะพรหม, กฤษณา บัวแสง

Atosiban and Nifedipin for the Treatment of Preterm Labor.

Kashanian M., Akbarian AR., Soltanzadeh M.

In J Gynecol Obstet 2005;06:005.

บทนำ

การเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด เป็นภาวะแทรกซ้อนอีกอย่างหนึ่งของการตั้งครรภ์ การค้นหาวิธีรักษาที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัยยังคงต้องศึกษากันต่อไป

Atosiban เป็น oxytocin - vasopressin competitive antagonist ที่ถูกนำมาใช้รักษาการเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด ที่ถูกสังเกตว่ามีประสิทธิภาพเป็นยาที่ระงับการคลอด และมีผลข้างเคียงน้อย มีค่าครึ่งชีวิต 18 ± 3 นาที และเมื่อให้ยาไปใน 3 ชั่วโมงแรก มีผลลดการหดตัวของมดลูกลงได้ร้อยละ 75 ผลข้างเคียงได้แก่คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ เจ็บหน้าอก

Nifedipin เป็นยาอีกชนิดหนึ่งในกลุ่ม calcium channel blocking agent ที่ใช้ในการรักษาการเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด โดยการลดความเข้มข้นของ calcium ระดับของยาในกระแสเลือดสูงสุดที่เวลา 30-120 นาที ผลข้างเคียงจากการใช้ยาได้แก่ ปวดศีรษะ เป็นลม เพลีย วิงเวียนศีรษะ ความดันโลหิตต่ำ และใจสั่น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อเปรียบเทียบ atosiban กับ nifedipin ใน

การรักษาการเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด และดูผลข้างเคียงที่เกิดขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการศึกษาแบบ randomized controlled trial ใน Akbar Abadi Teaching Hospital. ในเมืองเตหะราน ประเทศอิหร่าน ในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ.2545-กุมภาพันธ์ พ.ศ.2546 กลุ่มประชากรตัวอย่างกลุ่มละ 40 คน อายุครรภ์ 26-34 สัปดาห์ ที่ได้รับการวินิจฉัยว่า มีภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด ส่วนหญิงตั้งครรภ์ที่มีปัญหาน้ำเดินก่อนเจ็บครรภ์ เลือดออกจากช่องคลอดผิดปกติ ประวัติอุบัติเหตุ ทารกตายในครรภ์ หรือปากมดลูกเปิดมากกว่า 3 เซนติเมตร จะไม่ถูกนำเข้ามาร่วมการศึกษา รวมทั้งความดันโลหิตน้อยกว่า 90/50 mmHg.

- การตรวจร่างกาย และการให้ยาให้โดยผู้ทำการศึกษาค้นคว้า

- ผู้ป่วยในกลุ่ม atosiban จะได้รับการตรวจปัสสาวะเพื่อดูค่าความถี่จำเพาะ เนื่องจากผลของ antidiuretic ที่อาจเกิดขึ้นของ atosiban ผู้เข้าร่วมการศึกษาจะได้รับ atosiban ทางหลอดเลือดดำ 300 ug/นาที่ และให้ยาต่อเนื่องไปอีก 12 ชั่วโมงหรือ 6 ชั่วโมงหลังจากไม่มีมดลูกหดตัวแล้ว ไม่ให้ยาป้องกันมดลูกหดตัวต่ออีก ถ้ายังคงมีการหดตัวของมดลูก หรือปากมดลูกมีการเปิดขยายเพิ่มถือว่าการรักษาล้มเหลว ผู้เข้าร่วมการศึกษาจะได้รับการตรวจปัสสาวะอีกครั้งหลังจากการสิ้นสุดการให้ยา

- ผู้ป่วยในกลุ่ม nifedipin ให้ยา 10 mg อดได้

ลิ้นทุก 20 นาที 4 ครั้ง และ ให้ 20 mg ทุก 6 ชั่วโมงต่อจนครบ 24 ชั่วโมงแรก 24 ชั่วโมงต่อมาให้ทุก 8 ชั่วโมง และ 24 ชั่วโมงสุดท้ายให้ 10 mg ทุก 8 ชั่วโมง ถ้ายังคงมีการหดตัวของมดลูก หรือมีการเปิดขยายเพิ่มของปากมดลูก หรือความดันโลหิตต่ำกว่า 90/50 mmHg. ถือว่าการรักษาล้มเหลวและหยุดให้ยา

- ในขณะที่ให้ยานี้ผู้เข้าร่วมการศึกษาทั้งสองกลุ่ม จะได้รับการตรวจการหดตัวของมดลูก ผลข้างเคียงของยา และให้สเตียรอยด์ dexamethasone 5 mg. ทุก 12 ชั่วโมง ทั้งหมด 48 ชั่วโมง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป χ^2 test, unpaired student's t-test

ผลการศึกษา

- ไม่มีความแตกต่างของสถิติระหว่างทั้ง 2 กลุ่มในเรื่อง อายุ จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์ อายุครรภ์ ครรภ์แฝดหรือไม่ ประวัติการคลอดก่อนกำหนด การเปิดของปากมดลูก

- ร้อยละ 82.5 ของกลุ่ม atosiban คลอดหลัง 48 ชั่วโมง และกลุ่ม nifedipin คลอดหลัง 48 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 75 ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

- ในกลุ่ม atoriban ไม่ตอบสนองต่อการรักษา ร้อยละ 17 และร้อยละ 25 ในกลุ่ม nifedipine ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติในทั้งสองกลุ่ม

- ช่วงเวลาตั้งแต่การรักษาจนกระทั่งคลอดของ atosiban และ nifedipin คือ 29.3 ± 16.12 และ 22.85 ± 13.9 วัน ตามลำดับ ซึ่งไม่แตกต่างกันทางสถิติ

- ในเรื่องของผลข้างเคียง พบในกลุ่ม atosiban ร้อยละ 17.5 และกลุ่ม nifedipins ร้อยละ 40 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การวิเคราะห์

- ในการศึกษาเปรียบเทียบ atosiban กับ

nifedipin ในการรักษาการเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดนี้ พบว่าทั้ง 2 กลุ่มมีประสิทธิภาพเท่ากันแต่ atosiban มีผลข้างเคียงน้อยกว่า

- และเมื่อศึกษาผลของการศึกษาอื่น ๆ เช่น atosiban กับ hexoprehaline ก็พบว่า ประสิทธิภาพของยาในการรักษาใกล้เคียงกันแต่ atosiban มีผลข้างเคียงน้อยกว่าจึงมีบางการศึกษาสรุปว่า atosiban เป็นยาที่ควรเลือก สำหรับการรักษาการเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงทางด้านหัวใจและหลอดเลือด หรือตั้งครรภ์แฝด และมีปัญหาโรคหัวใจในระหว่างการตั้งครรภ์

สรุป

atosiban เป็นยาที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัยสำหรับการรักษาการเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด และมีผลข้างเคียงน้อย จึงเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการรักษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยที่เป็นโรคหัวใจ และการตั้งครรภ์แฝด

อมรรัตน์ ปิตะพรหม พ.บ.

แพทย์ประจำบ้านสูติ-นรีเวชกรรม

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

The Influence of Time Intervals Between Loop Electrosurgical Excision and Subsequent Hysterectomy on the Morbidity of Patients with Cervical Neoplasia
Kim YT, Yoon BS, Kim SH, Kim JH, Kim JW, Park YW.

Gynecol Oncol 2005;96:500-3.

บทนำ

เพื่อที่จะลดภาวะแทรกซ้อนระหว่างและหลังผ่าตัดมดลูก การทำผ่าตัดมดลูกหลังการตัดปากมดลูกเป็นรูปกรวยในเวลาที่เหมาะสมเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาโดยทั่วไปควรทำผ่าตัดมดลูกภายใน 48 ชั่วโมง หรือ 6 สัปดาห์หลังการตัดปากมดลูกเป็นรูปกรวย การผ่าตัดมดลูกหลังการผ่าตัดปากมดลูกเป็นรูปกรวยมากกว่า 6 สัปดาห์อาจทำให้เกิดปัญหาหลายอย่าง เช่น ความกลัว ความกังวลเกี่ยวกับการแพร่กระจายของมะเร็งระหว่างการรอ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 เป็นต้นมา การตัดปากมดลูกเป็นรูปกรวยด้วยขดลวดไฟฟ้า (LEEP) ได้นำมาใช้กันอย่างกว้างขวางในการวินิจฉัยและรักษาอวัยวะก่อนเป็นมะเร็งปากมดลูก (CIN) เนื่องจากมีข้อดีมากมาย เช่น สะดวก ปลอดภัยและประหยัด เมื่อเปรียบเทียบกับ การตัดปากมดลูกด้วยมีด แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์การศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างของระยะเวลาระหว่างการตัดปากมดลูกเป็นรูปกรวยด้วยขดลวดไฟฟ้าและการตัดมดลูกว่ามีผลกระทบต่อหลังผ่าตัดอย่างไร ดังนั้นการศึกษานี้จึงเกิดขึ้นเพื่อหาความสัมพันธ์ดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลที่ตามมาหลังการผ่าตัด กับระยะเวลาหลังการทำ LEEP แล้วจึงตัดมดลูก

วิธีศึกษา

เป็นการศึกษาย้อนหลัง โดยทบทวนเวชระเบียน

ผู้ป่วยจำนวน 338 ราย ที่ได้รับการผ่าตัดมดลูกทางหน้าท้องต่อการตัดปากมดลูกเป็นรูปกรวยด้วยขดลวดไฟฟ้า ที่แผนกสูติ-นรีเวชกรรม Yonsei University College of Medicine ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2538 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 เนื่องจากผลการตรวจเป็น HSIL ข้อบ่งชี้ในการตัดมดลูกอาจมีอย่างอื่นร่วมด้วย เช่น เนื้องอกกล้ามเนื้อมดลูก กะบังลมหย่อน เลือดออกผิดปกติทางช่องคลอดที่ไม่ทราบสาเหตุ ขอบปากมดลูกที่ยังมีเซลล์ผิดปกติ ต้องการทำหมัน เป็นต้น

ผู้ป่วยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ผ่าตัดมดลูกภายใน 48 ชั่วโมง, กลุ่มที่ 2 ผ่าตัดระหว่าง 48 ชั่วโมง และ 6 สัปดาห์ กลุ่มที่ 3 ผ่าตัดหลัง 6 สัปดาห์ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วยที่ได้จากเวชระเบียน ได้แก่ อายุ ประวัติการคลอด ดัชนีมวลกาย ประวัติการผ่าตัด ผลพยาธิวิทยา ความแตกต่างของผลทางพยาธิวิทยาของการตัดปากมดลูกเป็นรูปกรวยด้วยขดลวดไฟฟ้าและการตัดมดลูก ระยะเวลาการผ่าตัด ปริมาณเลือดที่ให้ระดับ hemoglobin ที่ลดลง จำนวนวันที่นอนโรงพยาบาล ภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด

ผลการศึกษา

ผู้ป่วย 338 ราย ประกอบด้วย 210, 88 และ 40 รายในกลุ่มที่ 1, 2 และ 3 อายุเฉลี่ย 42.3, 42.6, 46 ปี ประวัติการคลอด 2.3, 2.31, 2.57 ครั้ง ดัชนีมวลกาย 22.7, 21.7, 23.7 Kg/m² ข้อมูลไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ผลพยาธิวิทยา

ผลพยาธิวิทยาหลังการตัดมดลูก เป็น CIN 3 ร้อยละ 89.5, 84.1, 92.5 ในกลุ่มที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ ระยะเวลาผ่าตัดเฉลี่ย 103.8 นาที ในกลุ่มที่ 1, 98.6 นาทีในกลุ่มที่ 2, 101.4 นาที ในกลุ่มที่ 3 ปริมาณเลือดที่ได้รับเฉลี่ย 190, 178, 172 ml ระดับ hemoglobin ที่ลดลงระหว่าง baseline และวันที่หนึ่งหลังการผ่าตัด (ยกเว้นผู้ป่วยที่ได้รับเลือด) เป็น 1.1 g/dl ในกลุ่มที่ 1, 0.9 g/dl ในกลุ่มที่ 2 และ 1.2 g/dl ในกลุ่มที่ 3 ซึ่งที่

กล่าวมา ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวนวันที่นอนโรงพยาบาลเป็น 12.1 วัน ในกลุ่มที่ 1, 12.2 วัน ในกลุ่มที่ 2 และ 9.7 วันในกลุ่มที่ 3 จะเห็นว่าผู้ป่วยในกลุ่มที่ 3 มีจำนวนวันที่นอนโรงพยาบาลน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = .009$)

ภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด

ใช้หลังผ่าตัดพบร้อยละ 6.7, 6.8, 0 ในกลุ่มที่ 1, 2 และ 3 ดิจเชื้อทางเดินปัสสาวะร้อยละ 2.9, 0, 4.8 แผลติดเชื้อร้อยละ 6.7, 9.1, 20 ภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ภาวะแทรกซ้อนอื่น เช่น การบาดเจ็บของท่อไต และผนังหน้าท้องมีก้อนเลือดคั่ง พบอย่างละ 1 รายในกลุ่มที่ 1

บทวิจารณ์

จากการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของระยะเวลาการผ่าตัด, ปริมาณเลือดที่ได้รับ, ระดับ hemoglobin ที่ลดลงระหว่างก่อนผ่าตัดและหลังผ่าตัดวันแรก อย่างไรก็ตาม จำนวนวันนอนโรงพยาบาลของกลุ่มที่ 3 (9.7 วัน) มีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มที่ 1 (12.1 วัน) และกลุ่มที่ 2 (12.2 วัน) อย่างมีนัยสำคัญ ($p = .009$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้ป่วยในกลุ่มที่ 3 ได้ทำการตัดปากมดลูกเป็นรูปกรวยด้วยขดลวดไฟฟ้าเป็นแบบผู้ป่วยนอก และกลับมาอนโรงพยาบาลใหม่เพื่อผ่าตัดมดลูก ดังนั้น จำนวนวันที่นอนโรงพยาบาลของกลุ่มที่ 3 จะนับจากช่วงเวลาที่มานอนโรงพยาบาลเพื่อผ่าตัดมดลูก ในทางตรงกันข้าม จำนวนวันที่นอนโรงพยาบาลของกลุ่มที่ 2 จะนานที่สุดเพราะ ผลพยาธิวิทยาไม่รายงานภายใน 48 ชั่วโมงหลังการตัดปากมดลูกเป็นรูปกรวย หรือเนื่องจากการผ่าตัดต้องถูกเลื่อนออกไปเพราะต้องมีการปรึกษาระหว่างแผนกเกี่ยวกับโรคประจำตัวของผู้ป่วยก่อนการผ่าตัด ทั้งนี้ได้เป็นเพราะภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด

ในการศึกษานี้ไม่พบว่าผู้ป่วยตายหลังการผ่าตัดมดลูก ภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดอื่น ๆ ไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจ

เนื่องมาจากประสิทธิภาพของยาปฏิชีวนะที่ใช้, การได้รับเลือดอย่างรวดเร็วและเพียงพอ และการมีทักษะการผ่าตัดที่ดี

Malinak ศึกษาลักษณะทางพยาธิวิทยาจากมดลูกที่ตัดออก ตามระยะเวลาาระหว่างการตัดปากมดลูกเป็นรูปกรวยและการผ่าตัดมดลูก พบว่า 48 ชั่วโมงหลังการตัดปากมดลูกเป็นรูปกรวย มี reddish fibroid residues มาปกคลุมปากมดลูกและลึกลงไปประมาณ 3–5 mm, หลอดเลือดและหลอดเลือดฝอยขยายตัว ภายในเต็มไปด้วยเม็ดเลือดแดง เม็ดเลือดขาว และเซลล์อักเสบต่าง ๆ ปรากฏการณ์นี้จะเพิ่มมากขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป จนถึงประมาณ 3 สัปดาห์, เซลล์เยื่อบุผิวจะบางและหลอดเลือดหดตัวจะเกิดขึ้นประมาณวันที่ 40, การเปลี่ยนแปลงนี้จะกลับสู่ปกติหลังวันที่ 60

สรุป

ระยะเวลาาระหว่างการตัดปากมดลูกเป็นรูปกรวยด้วยขดลวดไฟฟ้าและการผ่าตัดมดลูก ไม่สัมพันธ์กับลักษณะทางคลินิกหลังผ่าตัดมดลูก ดังนั้น การผ่าตัดมดลูกสามารถทำได้ในเวลาที่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยแต่ละคน ไม่มีเหตุผลที่จะต้องผ่าตัดภายใน 48 ชั่วโมงหรือเลื่อนการผ่าตัดออกไปหลัง 6 สัปดาห์

กฤษณา บัวแสง พ.บ.

กลุ่มงานสูติ-นรีเวชกรรม
โรงพยาบาลพระปกเกล้า